

D.V. „Buđućnost“ Zagreb,
Mihanovićevea 30/2
tel. 4856 713; fax.4856 714
www.vrtic-buducnost.hr

MONTESSORI PEDAGOGIJA

program rada s djecom od 3-6 godina

OSOBITOSTI MONTESSORI VRTIĆA

To je pripremljena okolina koja uključuje pribor za rad i aktivnosti koje djeluju poticajno na dječju znatiželju, te ona uče otkrivajući.

Djeca napreduju vođena vlastitim potrebama te prema tomu izabiru i područja svog interesa.

Ovakav rad im omogućuje razvijanje osjetila, koordinacije i kontrole pokreta,

koncentracije, te ponavljanje aktivnosti, pri čemu stječu samopouzdanje i samostalnost.

PODRUČJE DJELOVANJA

Montessori program i pribor obuhvaćaju pet područja djelovanja:

Svako pojedino područje sadrži niz vježbi koje razvijaju određene vještine, znanja i sposobnosti.

1. VJEŽBE IZ PRAKTIČNOG ŽIVOTA

- = briga za samoga sebe = razvijaju odgovornost, samostalnost i neovisnost od odraslih
- = briga za okolinu = razvijaju odgovornost spram drugih i okoline, snalaženje u okruženju, svijest da je ono samo dio okruženja koje treba poštovati, održavati i uređivati svojim djelovanjem
- = razvoj društvenih odnosa = integriranje u zajednicu. Dijete se uči samokontroli, uspostavljanju socijalnih odnosa: kulturnog ophođenja spram drugih, posluživanje, pomoć drugima i primanje pomoći od drugih
- = posebne vježbe kretanja = hodanje po crti koordinacija i kontrola pokreta cijelog tijela, te vježbe ravnoteže. Svrhovito kretanje i vježbe tišine pomažu uspostavljanju unutarnjeg reda i sklada.

2. VJEŽBE ZA RAZVOJ OSJETILNIH SPOSOBNOSTI

Rad s ovim priborom omogućava djetetu razvijanje inteligencije izoštravanjem osjetila, te shvaćanje apstraktnih pojmova uz pomoć

konkretnog. Pribor u ovom području ima određena svojstva:

- = sastoji se od predmeta određenih svojstava. Izdvajanje svojstava vrši se stupnjevito
 - = sadrži u sebi suprotnosti (maksimalno – minimalno)
 - = nastao je kroz promatranje djeteta u razdobljima posebne osjetljivosti
 - = potiče motivaciju, samostalnost i pažnju i njime se može individualno slijediti razvoj svakog djeteta
 - = nizom manipulativnih pribora razvijaju se i usavršavaju sva djetetova osjetila.
- Ove vježbe osnova su za aktivnosti usvajanja jezika i matematičkih pojmova kao: geometrijski likovi i oblici, uočavanje međusobnih veličinskih odnosa.
- Senzoričke aktivnosti potiču i razvijaju osjetila koja vode k intelektualnom razvoju djeteta. U ovom području pribori su jasno određeni svojom svrhom, odnosno razvijanjem nerazvijenih osjeta i njihovom osjetljivošću na poticaje.
- Dijete čineći polako prelazi iz nespješnog u spješno znanje.
- Svaka skupina pribora sadrži jednake karakteristike koje su različito stupnjevane, uočljive i jasno vidljive.

Aktivnosti se provode za razvoj slijedećih osjetilnih područja: razvoj osjeta vida, razvoj osjeta dodira, razvoj osjeta sluha, razvoj osjeta težine, razvoj osjeta topline, razvoj osjeta mirisa,

razvoj osjeta okusa, razvoj stereognostičkog osjeta.

3. VJEŽBE IZ PODRUČJA MATEMATIKE

Manipulacijom tim materijalima dijete stječe ne samo osnovnu predodžbu o brojevnom nizu, već prepoznaje i odnose između količine i kvalitete.

= prve vježbe su vježbe brojenja od jedan do deset nakon što usvoji ove osnovne pojmove, dijete uči o vrijednostima decimalnog sustava.

= zatim dijete usvaja brojeve iznad deset, pisane oznake za brojeve i njihovo značenje.
= nakon toga provode se razne vježbe pamćenja brojeva.

Cilj je da kroz aktivnosti dijete razvija logično, apstraktno mišljenje i preciznost, istraživanje i analiziranje, sposobnost predočavanja, te da ovlada osnovnim matematičkim operacijama.

4. VJEŽBE ZA RAZVOJ GOVORA, ČITANJA I PISANJA

U ovom području razvija se djetetov govor i jezik kao sredstvo komunikacije među ljudima. Dijete različitim vježbama razvija svoje jezične sposobnosti, obogaćuje svoj rječnik. Dijete uči izraziti svoje misli, osjećaje, predodžbe i potrebe drugima, te primati određene informacije od drugih.
= rano usvajanje engleskog jezika

5. KOZMIČKI ODGOJ

I u ovom području rada dijete "uči svojom vlastitom aktivnošću", koja mu omogućuje poimanje svijeta, te mu nudi mogućnost razvijanja razumijevanja i tolerancije za druge kulture, za sva živa bića na Zemlji kroz slijedeća područja:

= **zemljopis** = pojmovi o zemlji, zraku, kopnu, kulturni običaji pojedinih naroda i narodnosti, povijest naroda, glazba i umjetnost,

= **povijest** = vremenska crta pojedinca, ljudskog razvoja, povijesni tijek na zemlji, raspored rada (dnevni, tjedni, mjesečni, godišnji), mjerenje vremena, godišnja doba,

= **priroda (botanika, zoologija i ekologija)** = stvaran biljni i životinjski svijet, ljudsko tijelo, neživa priroda, očuvanje i briga o prirodi, odnos spram prirode, uzgajanje i njegovanje bilja.

= **područje glazbene i likovne kulture** = kreativno izražavanje svim likovnim tehnikama, uvid u povijest glazbene i likovne umjetnosti, korištenje glazbe kao sredstva izražavanja, note i notno pismo, glazbena ljestvica, tradicijske pjesme i plesovi.

= **razna događanja** = obilježavanje značajnih datuma, sudjelovanje u raznim manifestacijama

DIDAKTIČKA NAČELA

= od konkretnog prema apstraktnom
= od lijeva prema desno, odozgo prema dolje
= od pojedinačnog ka općem
= od „uhvatiti do shvatiti“
= rukovanje priborom na određeni način rada

1. Načelo „upijajućeg uma“ - dijete upija sve oko sebe
2. Načelo pripremljene okoline – posebno izrađen pribor i strukturirana okolina

3. Načelo promatranja – odgajatelj promatranjem uočava i utvrđuje djetetove potrebe u svrhu poticanja njegovog daljnjeg razvoja
4. Načelo slobodnog izbora i ponavljanja – dijete samo odabire pribor kojim će raditi vođeno unutarnjom motivacijom
5. Načelo osobnog tempa i trajanja rada – dijete radi priborom ovisno o vlastitom temperamentu
6. Načelo provjere ispravnosti – dijete samo uočava svoju uspješnost u radu te samostalno ispravlja svoju pogrešku
7. Načelo discipline – unutarnja disciplina djeteta uči ga razvijanju pozitivne suradnje s drugima kao temelj demokratskog djelovanja
8. Načelo mirovanja – dijete ima pravo na nesudjelovanje u aktivnosti
9. Načelo „tri stupnja spoznavanja“ – koje omogućuje usvajanje novih sadržaja u stupnjevima kao i provjeru novostečenog znanja
10. Načelo heterogenosti skupine – djeca su različite dobi, pa tako i sposobnosti uz uključenje djece s teškoćama u razvoju

